

บทบรรณาธิการ

สวัสดิ์กะท่านผู้อ่านที่เคารพ ระบบสุขภาพไทยในเวลานี้กำลังเผชิญโจทย์ที่ซับซ้อนขึ้น ทั้งภาระโรคเรื้อรังที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย และความคาดหวังของประชาชนต่อบริการที่เข้าถึงง่ายและตอบสนองความต้องการรายบุคคล พยาบาลและบุคลากรสุขภาพจึงจำเป็นต้องอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากบริบทการปฏิบัติจริงเป็นฐานของการตัดสินใจมากขึ้นกว่าเดิม วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม—สิงหาคม 2569) จึงได้รวบรวมบทความวิชาการ 1 เรื่อง และบทความวิจัย 11 เรื่อง ที่สะท้อนความพยายามดังกล่าวจากหลากหลายพื้นที่และหลากหลายกลุ่มเป้าหมาย

บทความกลุ่มแรกว่าด้วยการส่งเสริมสุขภาพและการดูแลตนเอง เริ่มจากการศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันการขาดสารไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งชี้ให้เห็นช่องว่างของการสื่อสารความรู้ในระยะฝากครรภ์ ต่อด้วยการนำ LINE Official Account มาใช้กับผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 การใช้แอปพลิเคชัน 2MIEF เพื่อลดระดับความเครียด และการพัฒนาโปรแกรมการให้คำแนะนำด้วยสื่อมัลติมีเดีย เพื่อส่งเสริมการดูแลตนเองที่บ้านในผู้ป่วยหลังผ่าตัดต่อกระบอกของโรงพยาบาลชุมชน งานทั้งสามเรื่องยืนยันตรงกันว่าสื่อที่ผู้รับบริการคุ้นเคยอยู่แล้วมีต้นทุนไม่สูงและมีโอกาสขยายผลได้จริงในหน่วยบริการ โดยเฉพาะกับผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดในการจดจำคำแนะนำด้วยวาจา

บทความกลุ่มที่สองเป็นเรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังและภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ โปรแกรมการโค้ชเพื่อป้องกันอาการกำเริบของโรคหอบหืด และงานที่ต่อเนื่องกันสองเรื่องในผู้ป่วยกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันชนิด STEMI คือ การพัฒนารูปแบบการพยาบาลในระยะฉุกเฉินที่มุ่งแก้ปัญหาคัดกรองและระบบการส่งต่อ กับโปรแกรมการให้ความรู้เรื่องเพศตามหลัก PLUSSIT ในระยะฟื้นฟู ซึ่งเป็นประเด็นที่มักถูกละเลย เมื่ออ่านคู่กันจะเห็นภาพการดูแลที่ต่อเนื่องตั้งแต่หน้าที่แรกของภาวะฉุกเฉินไปจนถึงการกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ

ประเด็นความปวดและการดูแลแบบไม่ใช้ยาปรากฏทั้งในบทความวิชาการว่าด้วยบทบาทที่ท้าทายของพยาบาลต่อการจัดการความปวดเรื้อรังหลังผ่าตัด ในงานวิจัยที่ไขนวัตกรรมการบริหารบำบัดเพื่อลดความปวด และในการใช้เจลน้ำมันหอมระเหยมะกรูดร่วมกับสมาธิบำบัด SKT เพื่อลดความเครียดของนักศึกษาพยาบาล สะท้อนความพยายามผสมผสานภูมิปัญญาและศาสตร์การดูแลทางเลือกเข้ากับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างเป็นระบบ

กลุ่มสุดท้ายมองไปที่ระบบบริการและการมีส่วนร่วม ทั้งการวิเคราะห์สาเหตุการผิบนวดของผู้รับบริการทันตกรรม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช ข้อค้นพบจากทั้งสองเรื่องเตือนว่าผลลัพธ์ทางสุขภาพไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพการรักษาเพียงอย่างเดียว หากยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขชีวิตของผู้รับบริการและความพร้อมของชุมชนด้วย

กองบรรณาธิการยังคงมุ่งพัฒนากระบวนการพิจารณาบทความให้มีคุณภาพ โปร่งใส และเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด เพื่อให้วารสารเป็นแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้สำหรับนักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพ พร้อมทั้งขอเชิญชวนผู้สนใจส่งผลงานเข้ารับการพิจารณาตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันสร้างและต่อยอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพและระบบสุขภาพของประเทศ

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาประเมินบทความ ผู้เขียนทุกท่าน กองบรรณาธิการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้วารสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในเล่มจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การวิจัย และการพัฒนาการปฏิบัติด้านสุขภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการดูแลประชาชนต่อไป

ดร.เกษราภรณ์ เคนบุปผา
บรรณาธิการ